

Latinský seminář

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Latinský seminář vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk RVP ZV. Cílem vzdělávání v latinském jazyce je příprava budoucích studentů vysokých škol k práci s profesně a odborně zaměřenými texty (převážně ve zdravotnických oborech).

V latinském semináři žák získává znalosti a vědomosti o latinsko- řecké odborné terminologii. Cílem tohoto předmětu je naučit jej správné výslovnosti potřebných latinských a řeckých termínů, osvojit si základní slovní zásobu latinské i částečně řecké terminologie, získat základní znalosti latinské gramatiky (s převážně medicínským zaměřením), pochopit základní pravidla tvorby termínů z latinských a řeckých komponentů. Studium latiny mu umožní lépe porozumět mezinárodním výrazům nejen z oblasti přírodních věd, ale i práva, politiky, teologie a umění.

Nabývá tím zároveň i dovedností a schopností, které mu umožní lépe se orientovat v románských jazycích (převážně v jejich odborné terminologii), jež z latiny vycházejí. Přispívá ke snadnějšímu osvojování si těchto jazyků, ale i k lepšímu porozumění dějinám evropské kultury, která vychází právě z antických tradic. Práce s překlady latinských textů pomůže žákům rozvíjet přesné a logické vyjadřování, pěstovat jazykový cit a kultivovat mateřský jazyk.

Do vyučovacího předmětu Latinský seminář jsou zahrnuta následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- Seberegulace a sebeorganizace

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- Žijeme v Evropě

Multikulturní výchova (MkV)

- Kulturní diference

Mediální výchova (MedV)

- Mediální produkty a jejich významy

Časové vymezení

Předmět Latinský seminář je vyučován v posledním ročníku čtyřletého gymnázia a v oktávě osmiletého gymnázia, a to v dvouhodinové dotaci.

Organizační vymezení

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách, podle charakteru učiva jsou také využívány učebny s multimediální technikou. K výuce jsou využívány kromě skript i další výukové materiály audiovizuální (videonahrávky, DVD) v kombinaci s dodatečnými výukovými materiály v papírové podobě (např. pracovní listy atd.). Výuka je doplněna referáty a prezentacemi v českém jazyce s latinskými citáty a pasážemi.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáka k dovednosti plánovat a organizovat vlastní rozvoj osobnosti, k vhodné seberealizaci (např. pomocí různých úkolů k domácí činnosti, jako je např. příprava referátů a prezentací)
- vhodnou odbornou literaturou seznamuje žáky s různými postupy a metodami pro efektivní osvojování slovní zásoby, gramatiky a reálií
- konfrontací různých zdrojů informací a metodickým vedením směřuje žáka ke kritickému přístupu k nim, k samostatnému zpracování i k využití v praxi
- rozborů kolektivem třídy i jinými metodami vede žáka k přehodnocení vlastní práce, přijímání kritiky a poučení se z vlastních chyb

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáka ke správnému rozpoznání problémů, rozčlenění na části a k efektivní práci s nimi
- usměrňuje žáky v jejich samostatných projevech (ústních / např. referáty/ i písemných /např. seminární práce/), k jasnému, srozumitelnému i věcně správnému vyjadřování
- na základě již osvojeného učiva vede žáky k samostatnému prohloubení látky, potřebné k jejich budoucí profesní orientaci

Kompetence komunikativní

Učitel:

- systematicky vede žáky k výstižnému slovnímu projevu a v souvislosti s tím k využití dostupných prostředků komunikace, aby se naučili dobře interpretovat učivo a vyjadřovat vlastní myšlenky (podle tradice antického řečnictví)
- vede žáky k porozumění odbornému jazyku a k aktivnímu, tvůrčímu i vhodnému využívání moderních informačních technologií
- navozuje problémové situace (skupinové práce, práce ve dvojicích), kdy žáci vyhledávají potřebné informace, třídí je a zpracovávají

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- nenásilně směřuje žáky k posouzení vlastních možností, a tím i k orientaci na další studium
- vede žáka k zodpovědnosti za práci v týmu při skupinových úkolech
- rozvíjí u žáků vlastní úsudek, samostatnost v rozhodování

Kompetence občanské

Učitel:

- důslednou a systematickou kontrolou prací žáků upevňuje vědomí zodpovědnosti za výsledky jejich činnosti a za včasné plnění úkolů
- vede žáky k toleranci, pomoci druhým, empatii a smyslu pro zodpovědnost a ke korekci jejich chování
- buduje vztah ke kulturnímu dědictví antiky a společenství národů v Evropě
- žák je veden k tomu, že studium jazyka pomáhá snižovat jazykové i kulturní bariéry (převážně ve státech kolem Středozemního moře)

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- osobním přístupem a příkladem (s ohledem na možnosti) vede žáky k zodpovědnému přístupu k dalšímu vzdělávání a k profesnímu růstu, k iniciativě a tvořivosti, ke schopnosti přizpůsobit se měnícím se podmínkám
- názornými materiály (z tisku i z odborné literatury) i příklady z praxe zprostředkovává informace o využití znalostí latinského jazyka

Vyučovací předmět: *Latinský seminář*

 Ročník: **4. ročník, oktáva**

Očekávané výstupy ZV RVP	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, projekty	Poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
Žák: <ul style="list-style-type: none"> identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení 	Žák: <ul style="list-style-type: none"> foneticky správně čte jednoduché výrazy orientuje se v základních výrazech vytváří jednoduché genitivní vazby a vazby s předložkami identifikuje některé kosti na lebce a končetinách <ul style="list-style-type: none"> vytváří jednoduché genitivní vazby a vazby s předložkami identifikuje některé kosti na lebce a horních i dolních končetinách 	1. lekce FONETIKA <ul style="list-style-type: none"> výslovnost latiny, přízvuk čtení zkratk SLOVNÍ ZÁSoba <ul style="list-style-type: none"> substantiva 1. deklinace řecká substantiva, skloňovaná podle 1. deklinace zkratky 1.deklinace sloveso esse GRAMATICKÉ UČIVO <ul style="list-style-type: none"> skloňování substantiv 1. deklinace časování slovesa esse předložky s dativem a akusativem 2. lekce FONETIKA <ul style="list-style-type: none"> výslovnost latiny, přízvuk výslovnost řeckých substantiv 2. deklinace čtení zkratk SLOVNÍ ZÁSoba <ul style="list-style-type: none"> substantiva 2. deklinace řecká substantiva, skloňovaná podle 2. deklinace řecké ekvivalenty latinských substantiv 2. deklinace 	D-antická rodina antická božstva	ref.:bohyně Hygeia průběžné testy a klasifikované domácí práce
			D-antický dům	Ref.: antický dům

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> doplňuje koncovky jednotlivých vazeb skloňuje adjektiva 1. a 2. deklinace vytváří vazby s přídavnými jmény určí shodný a neshodný přívlastek časuje slovesa I. a II.konjugace v aktivu i v pasivu doplňuje správné slovesné tvary do vět překládá aktivní i pasivní slovesné osobní vazby s ohledem na češtinu překládá s pomocí sloves odvozené výrazy čte slovesné zkratky a překládá je 	<ul style="list-style-type: none"> zkratky 2.deklinace sloveso esse právnícké výrazy se substantivy 1. a 2. deklinace <p>GRAMATICKÉ UČIVO</p> <ul style="list-style-type: none"> skloňování substantiv 2. deklinace (vzor nervus a palátum) časování slovesa esse předložky s dativem a akusativem <p>3. lekce SLOVNÍ ZÁSoba</p> <ul style="list-style-type: none"> adjektiva 1. a 2. deklinace zpodstatnělá adjektiva adverbia, tvořená od adjektiv <p>GRAMATICKÉ UČIVO</p> <ul style="list-style-type: none"> skloňování adjektiv 1. a 2. deklinace přívlastek shodný a neshodný <p>4. lekce FONETIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> výslovnost přízvuků u sloves čtení zkratk <p>SLOVNÍ ZÁSoba</p> <ul style="list-style-type: none"> slovesa I.a II.konjugace slovesné zkratky <p>GRAMATICKÉ UČIVO</p> <ul style="list-style-type: none"> časování sloves I.a II.konjugace v aktivu i pasivu zvláštnosti českého překladu latinských sloves slovesné zkratky 	<p>D-světci</p>	<p>průběžné testy a klasifikované domácí práce</p> <p>Ref.: advocatus diabolicus</p>
---	--	---	------------------------	--

	Žák: <ul style="list-style-type: none"> časuje slovesa III. a IV.konjugace v aktivu i v pasivu doplňuje správné slovesné tvary do vět překládá aktivní i pasivné slovesné osobní vazby s ohledem na češtinu překládá s pomocí sloves odvozené výrazy 	6. lekce FONETIKA <ul style="list-style-type: none"> výslovnost přízvuků u sloves SLOVNÍ ZÁSoba <ul style="list-style-type: none"> slovesa III..a IV.konjugace slovesné zkratky GRAMATICKÉ UČIVO <ul style="list-style-type: none"> časování sloves III.a IV.konjugace v aktivu i pasivu zvláštnosti českého překladu latinských sloves slovesné zkratky 		
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
Žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá odborné překladové slovníky při zpracování písemného projevu (např. Lexicon medicum) srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na odborná témata shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace 	<ul style="list-style-type: none"> popíše srozumitelně některé kosti na lebce a horních i dolních končetinách a většinu kostí hrudního koše chápe a reprodukuje nejběžnější příkazy z lékárnické praxe přeloží a vysvětlí právnícké termíny, obsahující předešlou gramatiku 	KOMUNIKAČNÍ SITUACE <ul style="list-style-type: none"> rozumí latinským pokynům učitele a popřípadě je opakuje vysvětluje před třídou některé části lidské kostry ovládá latinské pozdravy řeší dotazy na výrazy z právní oblasti 		

Očekávané výstupy ZV RVP	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, projekty	Poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vytváří jednoduché příkazy pomocí konjunktivu prézenta skloňuje substantiva 4. a 5. deklinace překládá některé výrazy z okruhu organa feminina a partus zná latinské názvy nejběžnějších nemocí vytváří vazby se shodnými i neshodnými přívlasky čte složené zkratky a překládá je 	<p>7. lekce FONETIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> výslovnost latinských příkazů výslovnost ve větách čtení zkratek <p>SLOVNÍ ZÁSOBA</p> <ul style="list-style-type: none"> další slovesa I.-IV. konjugace, sloveso fieri <p>GRAMATICKÉ UČIVO</p> <ul style="list-style-type: none"> konjunktiv prézenta sloves I.-IV. konjugace <p>8. lekce SLOVNÍ ZÁSOBA</p> <ul style="list-style-type: none"> substantiva 4. a 5. deklinace (vzor dies a cornu) <p>GRAMATICKÉ UČIVO</p> <ul style="list-style-type: none"> skloňování substantiv 4. a 5. deklinace přívlastek shodný a neshodný <p>9. lekce SLOVNÍ ZÁSOBA</p> <ul style="list-style-type: none"> substantiva 3. deklinace - maskulina zkratky <p>GRAMATICKÉ UČIVO</p> <ul style="list-style-type: none"> skloňování maskulin 3. deklinace 	<p>D- Hippokrates</p> <p>D- římské dny, svátky a kalendář</p>	<p>ref.: Hippokrates a jeho přísaha</p> <p>průběžné testy a klasifikované domácí práce</p> <p>ref- římské dny, svátky a kalendář</p>

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> skloňuje maskulina 3. deklinace překládá některé výrazy z okruhu orgána feminina a partus překládá latinské názvy nejběžnějších akademických titulů vytváří vazby se shodnými i neshodnými přívlasky čte složené zkratky a překládá skloňuje neutra 3. deklinace popisuje a překládá kosti z oblastí pánevní zná nejběžnější typy poranění a výrazy, popisující běžné úrazy zná alternativní latinské názvy řeckých medicínských výrazů tvoří názvy zánětlivých a nezáneřtlivých onemocnění i nádorů skloňuje adjektiva 3. deklinace zná švy na lebce a druhy obratlů <ul style="list-style-type: none"> skloňuje participia prézenta aktiva odliší v překladu patricipium prézenta aktiva od participia prézenta pasiva popíše latinsky základní části vylučovací soustavy 	<ul style="list-style-type: none"> přívlastek shodný a neshodný <p>10. lekce SLOVNÍ ZÁSoba</p> <ul style="list-style-type: none"> substantiva 3. deklinace - neutra zkratky <p>GRAMATICKÉ UČIVO</p> <ul style="list-style-type: none"> skloňování neuter 3. deklinace přívlastek shodný a neshodný <p>11. lekce FONETIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> výslovnost řeckých substantiv <p>SLOVNÍ ZÁSoba</p> <ul style="list-style-type: none"> řecká substantiva 3. deklinace řecké zkratky <p>GRAMATICKÉ UČIVO</p> <ul style="list-style-type: none"> tvorba řeckých substantiv koncovkami –itis, –osis a –oma <p>12. lekce SLOVNÍ ZÁSoba</p> <ul style="list-style-type: none"> adjektiva 3. deklinace <p>GRAMATICKÉ UČIVO</p> <ul style="list-style-type: none"> skloňování adjektiv 3. deklinace <p>13. lekce SLOVNÍ ZÁSoba</p> <ul style="list-style-type: none"> participium prézenta aktiva a perfekta pasiva <p>GRAMATICKÉ UČIVO</p> <ul style="list-style-type: none"> skloňování participií prézenta aktiva odlišení obou participií v překladu 	<p>D- Řecko jako učitel Říma</p>	<p>Ref. latinské nápisy na významných budovách</p> <p>průběžné testy a klasifikované domácí práce</p>
--	---	---	----------------------------------	---

Očekávané výstupy ZV RVP	Školní výstupy	Konkretizované učivo	Průřezová témata, přesahy a vazby, projekty	Poznámky
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI				
<ul style="list-style-type: none"> využívá odborné překladové slovníky při zpracování písemného projevu (např. Lexicon medicum) srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na odborná témata shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace 	<ul style="list-style-type: none"> popíše srozumitelně některé kosti a švy na lebce a kosti na horních i dolních končetinách, oblasti pánevní a obratle přeloží a vysvětlí právníké termíny, obsahující předešlou gramatiku pohovoří s ostatními na téma „ já, rodina a škola“ - využívá nejzákladnější slovní zásobu 	<ul style="list-style-type: none"> vysvětluje před třídou některé části lidské kostry řeší dotazy na výrazy z právní oblasti řeší dotazy na téma“ já , rodina a škola“ 	D- vzdělání v antice	ref.: gymnasium v antice
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení 	<p>RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> stupňuje latinská adjektiva - pravidelná, nepravidelná i neúplná zná některé zvláštnosti překladu anatomických výrazů 	<p>DOVEDNOSTI</p> <p>14. lekce</p> <p>FONETIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> výslovnost stupňovaných adjektiv <p>SLOVNÍ ZÁSOBA</p> <ul style="list-style-type: none"> latinská adjektiva <p>GRAMATICKÉ UČIVO</p> <ul style="list-style-type: none"> stupňování latinských adjektiv-pravidelné, nepravidelné i neúplné zvláštnosti lékařské latiny v překladech stupňování 		Ref.: odměny a tresty v antické společnosti

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> stupňuje latinská příslovce - pravidelná, nepravidelná zná některé zvláštnosti překladu anatomických výrazů <ul style="list-style-type: none"> skloňuje číslovky 1-3 počítá od 1 do 20 a po desítkách do 100 přeloží výrazy s číslovkami základními, řadovými i násobnými (recept) doplňuje vazby s číslovkami <ul style="list-style-type: none"> odhadne význam slov podle významu nejběžnějších latinských a řeckých přípon a předpon 	<p>15. lekce FONETIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> výslovnost příslovcí <p>SLOVNÍ ZÁSoba</p> <ul style="list-style-type: none"> latinská příslovce a jejich stupňování <p>GRAMATICKÉ UČIVO</p> <ul style="list-style-type: none"> stupňování latinských příslovcí-pravidelné, nepravidelné i neúplné zvláštnosti lékařské latiny v překladech stupňování <p>16. lekce FONETIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> výslovnost číslovek <p>SLOVNÍ ZÁSoba</p> <ul style="list-style-type: none"> číslovky základní, řadové, podílné a násobné složená slova s číslovkami <p>GRAMATICKÉ UČIVO</p> <ul style="list-style-type: none"> skloňování číslovek 1-3 <p>17. lekce FONETIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> výslovnost řecko- latinských složených slov <p>SLOVNÍ ZÁSoba</p> <ul style="list-style-type: none"> nejběžnější lékařské výrazy tvořené latinskými a řeckými příponami a předponami 		<p>ref.: měření času v antice</p> <p>ref.: latinské číslovky v nápisech z antiky i současnosti</p> <p>prezentace: následovníci antických lékařů ve středověku</p> <p>prezentace: následovníci antických lékařů v renesanci</p>
--	--	---	--	--